

מועד ניסן תשפ"א

בס"ד

בחינה בהלכות תפילה ברכות ובית כנסת
א' ניסן תשפ"א

הנחיות לנבחן:

- יש לכתוב בכתב יד ברור וקריא.
- אין לכתוב את שם הנבחן או כל סימן מזהה אחר בתוך מחברת הבחינה. מבחן שימצא עליו סימן מזהה – המבחן לא ייבדק! ותוגש תלונה לוועדת משמעת.
- לתשומת לבכם: דפי הטיוטה לא ייבדקו!
- חלק א' - עיון - 8 שאלות.
יש לציין בכל תשובה את מקורות הדין, דעות הראשונים, ופסיקת ההלכה.
חובה לענות על 7 מתוך 8 שאלות. נבחן שיענה מעבר לשאלות החובה יבדקו רק 7 התשובות הראשונות שכתב הנבחן לפי סדר כתיבתו במחברת הבחינה, למעט אם הנבחן סימן עיגול סביב 7 התשובות שמבקש לבדוק.
- חלק ב' - יישום - 4 שאלות.
יש להתייחס למקרה, לביורר ההלכה והדין כולל ציון דעות הראשונים ופסיקת ההלכה.
חובה לענות על 3 מתוך 4 שאלות, נבחן שיענה מעבר לשאלות החובה יבדקו רק 3 התשובות הראשונות שכתב הנבחן לפי סדר כתיבתו במחברת הבחינה, למעט אם הנבחן סימן עיגול סביב 3 התשובות שמבקש לבדוק.
- יש לענות בנפרד על כל חלק מחלקי השאלה.

בהצלחה!!!

חלק א' – עיון

יש לענות על 7 שאלות מתוך 8 שאלות
יש לציין בכל תשובה את מקורות הדין, דעות הראשונים, ופסיקת ההלכה.

- הצריך לנקביו האם מותר לקרוא ק"ש ולהתפלל! לכתחילה ובדיעבד!, האם יש הבדל בין צריך לנקביו לגדולים או לקטנים?
- מה הדין לגבי מי שטעה במקרים דלהלן:
א. לא התפלל מנחה בשבת?
ב. במנחה של ר"ח לא אמר יעלה ויבוא ונוכר בלילה?
- א. מדוע יש מקומות שאין נוהגים לשאת כפים בכל יום?, מה כתב ע"ז הבי"י?
ב. האם כהן בימי אבלו (שבעה, שלושים, שנת אבל) נושא את כפיו?
- א. האם ניתן לצאת ידי חובת ברכה ע"י שמיעה מאחר ללא עניית אמן?
ב. האם שמיעת כל המילים בברכה מעכבת?
- א. מהו שיעור כמות וזמן האכילה לחיוב ברכה אחרונה על אוכלים ומשקים?, האם כל המשקים שוים בזה? (אין צורך לתרגם את שיעורי ההלכה לשיעורי הנפח/משקל/זמן של זמנו אלא לכתוב את השיעורים המוזכרים בהלכה)
ב. האם ניתן לצרף מין שבעה עם מין אחר, או אוכלים עם משקים?

עמוד 1 מתוך 2

6. האם יצא בדיעבד כשטעה במקרים הבאים:
- א. על פירות ז' מינים ברך נפשות במקום מעין ג'.
  - ב. סחט תאנים וברך על המיץ מעין ג' במקום נפשות.
  - ג. ברך על פרי בוסר בורא פה"ע במקום שהנ"ב.
  - ד. על פירות שאינם מין ז', מעין ג' (על הארץ ועל הפירות) במקום נפשות.
  - ה. על היין בורא פה"ע במקום הגפן.
  - ו. על תבשיל של ה' מיני דגן ברכהמ"ז במקום מעין ג'.
7. על מה מברכים ברכת בורא נפשות? מה נוסח הברכה?
8. ממתו ועד מתי מברכים על פרי חדש שהחיינו מעיקר הדין ומצד המנהג?

חלק ב' – יישום

יש לענות על 3 שאלות מתוך 4 שאלות
יש להתייחס למקרה, לבירור ההלכה והדין כולל ציון דעות הראשונים ופסיקת ההלכה.

9. מה דינו של ש"צ שטעה בשחרית של ראש חודש ולא אמר יעלה ויבוא בתפילת הלחש שלו או בחזרת הש"ץ?
10. חולה קורונה המאושפז בבי"ח ומכריחים אותו לאכול האם יברך ברכה ראשונה ואחרונה?
האם יש הבדל אם איבד את חוש הטעם או לא? ומה הדין אם אוכל מאכל האסור, משום פיקוח נפש?
11. בסעודת הפורים בישיבה, שתו הבחורים יין ומשקאות משכרים אחרים. הם פונים אליך, הרב, בשאלה:
א. האם הם יכולים להתפלל מנחה? האם תלוי מה וכמה שתו? האם תלוי איך מרגיש השותה? ומה העצה שתתן להם להפיג את השפעת השתיה?
ב. האם מי שלא התפלל כתוצאה מהשתיה יוכל להשלים את המנחה בערבית?
12. בקהילה חסידיית פלונית התקבלה תרומה הגונה להריסת בית הכנסת הישן ולבניית בית כנסת יותר גדול ומפואר. תן להם הדרכה מפורטת ומנומקת על האסור והמותר בעניין.

. . .

עמוד 2 מתוך 2